Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
YVESA BOTA,
predstavljeni 9. novembra 2016[1]

Zadeva C-536/15

Tele2 (Netherlands) BV,
Ziggo BV,
Vodafone Libertel BV
proti
Autoriteit Consument en Markt (ACM)

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo College van Beroep voor het bedrijfsleven (pritožbeno upravno sodišče za gospodarske zadeve, Nizozemska))

„Predhodno odločanje — Elektronska komunikacijska omrežja in storitve — Direktiva 2002/22/ES — Člen 25(2) — Imeniške storitve in zagotavljanje imenikov — Direktiva 2002/58/ES — Člen 12 — Prepustitev osebnih podatkov naročnikov za njihovo objavo v telefonskem imeniku ali za njihovo uporabo od izvajalca imeniške storitve — Oblika in načini soglasja naročnika — Razlikovanje glede na državo članico, v kateri se ponujajo imeniki in/ali imeniške storitve — Načelo prepovedi diskriminacije“

I – **Uvod**

1. College van Beroep voor het bedrijfsleven (pritožbeno upravno sodišče za gospodarske zadeve, Nizozemska) s tem predlogom za sprejetje predhodne odločbe Sodišče ponovno poziva, naj pojasni pogoje, pod katerimi morajo podjetja, ki dodeljujejo telefonske številke naročnikom, ponudnikom imenikov in/ali imeniških storitev dati na voljo osebne podatke svojih naročnikov.

2. Predložitveno sodišče Sodišče predvsem sprašuje, ali načelo prepovedi diskriminacije iz člena 25(2) Direktive 2002/22/ES[2] nasprotuje temu, da navedena podjetja – ko pridobijo soglasje naročnikov za objavo njihovih podatkov v telefonskem imeniku ali za njihovo uporabo od izvajalca imeniške storitve – izvajajo razlikovanje glede na državo članico, v kateri se ponujajo imeniki in/ali imeniške storitve.

3. Ta predlog za sprejetje predhodne odločbe izhaja iz zahteve za prepustitev, ki jo je belgijsko podjetje European Directory Assistance (v nadaljevanju: EDA), ki zagotavlja imenike in imeniške storitve, dostopne na belgijskem ozemlju, predložilo družbam Tele2 (Netherlands) BV (v nadaljevanju: Tele2), Ziggo BV in Vodafone Libertel BV (v nadaljevanju: Vodafone), trem podjetjem, ki dodeljujejo telefonske številke na Nizozemskem. Ker zadnjenavedene podjetju EDA niso hotele dati na voljo podatkov o svojih naročnikih, je to podjetje zadevo predložilo Autoriteit Consument en Markt (organ za potrošnike in trge, v nadaljevanju: ACM) kot nacionalnemu regulativnemu organu.

1 — Jezik izvirnika: francoščina.

2 — Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (Direktiva o univerzalnih storitvah) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 367), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 (UL 2009, L 337, str. 11, in popravek v UL 2013, L 241, str. 9).

4. Potem ko se je ACM posvetoval z Organom evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije (BEREC), je od družb Tele2, Ziggo in Vodafone zlasti zahteval, naj dajo podjetju EDA na voljo osnovne podatke o njihovih naročnikih (ime in priimek, naslov, poštna številka, kraj bivanja, telefonska številka) pod pravičnimi, objektivnimi, stroškovno naravnanimi in nediskriminatornimi pogoji, če se podjetje EDA zaveže k temu, da bo te podatke uporabilo za trženje standardne imeniške storitve.

5. ACM je v nasprotju z mnenjem nizozemskega kolegija za varstvo osebnih podatkov tudi menil, da načelo prepovedi diskriminacije ne dopušča razlikovanja glede na to, ali je zahtevo za prepustitev vložil nizozemski ponudnik ali izvajalec s sedežem v drugi državi članici, s tem pa je zavrnil idejo, da je za vključitev podatkov v tuje standardne telefonske imenike treba nizozemske naročnike zaprositi za posebno soglasje.

6. Družbe Tele2, Ziggo in Vodafone so nato zoper odločbe ACM vložile tožbo pri College van Beroep voor het bedrijfsleven (pritožbeno upravno sodišče za gospodarske zadeve).

7. To sodišče se sprašuje predvsem, ali člen 25(2) Direktive o univerzalnih storitvah, zlasti pa načelo prepovedi diskriminacije iz navedene določbe, pri prošnji za soglasje dopuščata različno obravnavo zahtev za prepustitev, ki so jih vložili nizozemski ponudniki, in tistih, ki so jih vložili ponudniki s sedežem v drugih državah članicah Unije.

8. College van Beroep voor het bedrijfsleven (pritožbeno upravno sodišče za gospodarske zadeve) je zato prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 25(2) Direktive [o univerzalnih storitvah] razlagati tako, da zahteve pomenijo tudi zahtevo podjetja s sedežem v drugi državi članici, ki zaproša za informacije zaradi zagotavljanja javno dostopnih imeniških storitev in imenikov, ki se ponujajo v tej državi članici in/ali drugih državah članicah?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen: ali sme ponudnik, ki dodeljuje telefonske številke naročnikom in je na podlagi nacionalne določbe dolžan zaprositi naročnike za soglasje za vključitev v standardne imenike in standardne imeniške storitve, ob upoštevanju načela prepovedi diskriminacije pri prošnji za soglasje različno obravnavati podjetja, ki zaprosijo za informacije v smislu člena 25(2) Direktive [o univerzalnih storitvah], glede na to, v kateri državi članici ponujajo imenike in imeniške storitve?“

9. V teh sklepnih predlogih bom analiziral le drugo vprašanje. Samo pri tem vprašanju je namreč pravna težava, ki jo je treba poglobljeno preučiti, medtem ko je odgovore na prvo vprašanje mogoče najti v besedilu členov 5 in 25(2) Direktive o univerzalnih storitvah.

10. V analizi bom torej predstavil razloge, iz katerih menim, da člen 25(2) Direktive o univerzalnih storitvah in člen 12 Direktive 2002/58/ES,[3] na katerega se je treba nujno sklicevati, načeloma nasprotujeta temu, da podjetje, ki mu je predložena zahteva za prepustitev osebnih podatkov njegovih naročnikov, ko pridobi soglasje zadnjenavedenih, izvaja razlikovanje glede na državo članico, v kateri se ponujajo imeniki in/ali imeniške storitve.

3 — Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 29, str. 514), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 (UL 2009, L 337, str. 11, in popravek v UL 2013, L 241, str. 9).

II – **Pravni okvir**

A – *Pravo Unije*

1. Direktiva o univerzalnih storitvah

11. V uvodni izjavi 11 Direktive o univerzalnih storitvah je navedeno:

„(11) Imeniške informacije in imeniška storitev so temeljno orodje za dostop do javno dostopnih telefonskih storitev in tvorijo del obveznosti zagotavljanja univerzalne storitve. Uporabniki in potrošniki želijo izčrpne imenike in imeniško storitev, ki zajema vse registrirane telefonske naročnike in njihove številke […] Direktiva 97/66/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti v telekomunikacijskem sektorju […] zagotavlja pravico naročnikov do zasebnosti v zvezi z vključitvijo njihovih osebnih podatkov v javni imenik.“

12. Člen 25 Direktive o univerzalnih storitvah, naslovljen „Telefonske imeniške storitve“, določa:

„[…]

2. Države članice zagotovijo, da vsa podjetja, ki dodeljujejo telefonske številke naročnikom, izpolnijo vse primerne zahteve, da za zagotavljanje javno dostopnih imeniških storitev in imenikov dajo na voljo ustrezne informacije v dogovorjeni obliki in pod pravičnimi, objektivnimi, stroškovno naravnanimi in nediskriminatornimi pogoji.

[…]

4. Države članice ne ohranijo nobenih regulativnih omejitev, ki preprečujejo končnim uporabnikom v eni državi članici neposreden dostop preko klica ali kratkega sporočila do imeniške storitve v drugi državi članici, in sprejmejo ukrepe za zagotovitev tega dostopa v skladu s členom 28.

5. Odstavki 1 do 4 se uporabljajo ob upoštevanju zahtev zakonodaje Skupnosti o varstvu osebnih podatkov in varovanju zasebnosti ter zlasti člena 12 Direktive […] [o zasebnosti in elektronskih komunikacijah].“

2. Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah

13. V uvodnih izjavah 38 in 39 Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah je navedeno:

„(38) Imeniki naročnikov na elektronske komunikacijske storitve so široko razširjeni in javni. Pravica do zasebnosti fizičnih oseb in legitimni interesi pravnih oseb zahtevajo, da lahko naročniki odločijo o tem, ali bodo njihovi osebni podatki objavljeni v imeniku in če bodo objavljeni, kateri bodo ti podatki. Ponudniki javnih imenikov morajo obvestiti naročnike, ki so vključeni v takšne imenike, o namenih imenika in o vsaki posebni uporabi, ki bi lahko sledila elektronskim različicam javnih imenikov, zlasti prek iskalnih funkcij, vgrajenih v programsko opremo, kot so povratne iskalne funkcije, ki omogočajo uporabnikom imenika, da odkrijejo ime in naslov naročnika samo na podlagi telefonske številke.

(39) Obveznost obveščanja naročnikov o namenu(-ih) javnih imenikov, v katere so vključeni njihovi osebni podatki, mora biti naložena tistemu, ki zbira podatke za tako vključitev. Če se podatki lahko pošljejo tretji osebi ali več tretjim osebam, mora biti naročnik obveščen o tej možnosti in o prejemniku ali kategorijah mogočih prejemnikov. Vsako pošiljanje [bi] moralo biti zavezano

pogoju, da se podatki lahko uporabljajo samo za namene[,] za katere so bili zbrani. Če oseba, ki je zbirala podatke pri naročniku, ali katera koli tretja oseba, ki so ji bili podatki poslani, želi uporabljati podatke za dodatni namen, mora ponovno privolitev naročnika pridobiti bodisi prva oseba, ki je zbirala podatke, ali tretja oseba, ki so ji bili podatki poslani.“

14. Člen 12 te direktive, naslovljen „Naročniški imeniki“, med drugim določa:

„1. Države članice zagotovijo, da so naročniki brezplačno in pred vključitvijo v imenik obveščeni o namenu(-ih) tiskanega ali elektronskega imenika naročnikov, ki je na voljo javnosti ali je dobavljiv prek imeniških služb in v katerega so lahko vključeni njihovi osebni podatki ter o vseh nadaljnjih možnostih uporabe na podlagi iskalnih funkcij, vključenih v elektronske različice imenika.

2. Države članice zagotovijo, da je naročnikom dana možnost odločanja o vključitvi svojih osebnih podatkov v javni imenik in, če se za to odločijo, odločanja o tem, kateri podatki ustrezajo namenu imenika, kakor ga določi ponudnik imenika, in da preverijo, popravijo ali odstranijo take podatke. Nevključitev v javni imenik naročnikov, preverjanje, popravki ali odstranitev osebnih podatkov iz imenika so brezplačni.

3. Države članice lahko zahtevajo, da se za kateri koli namen javnega imenika, razen za iskanje podatkov o osebah na podlagi njihovega imena in, kjer je potrebno, minimalnega števila drugih identifikatorjev, zahteva dodatna privolitev naročnikov.

[…]“

B – *Nizozemska ureditev*

15. Člen 1.1(e) Besluit universele dienstverlening en eindgebruikersbelangen (uredba o univerzalnih storitvah in interesih končnih uporabnikov) v različici, ki se uporablja za dejansko stanje v postopku v glavni stvari,[4] določa:

„Standardna imeniška storitev je splošno dostopna imeniška storitev, ki omogoča iskanje izključno po telefonskih številkah in podatkih o imenu in priimku, v povezavi s podatki o naslovu in hišni številki, poštni številki ali kraju bivanja naročnika.“

16. Člen 3.1 Bude, ki prenaša člen 25(2) Direktive o univerzalnih storitvah, določa:

„Ponudnik, ki dodeljuje telefonske številke naročnikom, izpolni vse primerne zahteve, da za zagotavljanje javno dostopnih imenikov in javno dostopnih imeniških storitev o naročnikih da na voljo ustrezne informacije v dogovorjeni obliki in pod pravičnimi, objektivnimi, stroškovno naravnanimi in nediskriminatornimi pogoji.“

17. Člen 3.2 Bude določa:

„1. Ponudnik javnih telefonskih storitev, ki uporabnika pred sklenitvijo ali ob sklenitvi pogodbe zaprosi za navedbo njegovega imena in priimka ter naslova (ulica in hišna številka, poštna številka in kraj), ga zaprosi tudi za soglasje k vključitvi teh vrst osebnih podatkov in dodeljenih telefonskih številk v vsak standardni imenik in vsako datoteko s podatki o naročniku, ki se uporablja za standardno imeniško storitev o naročnikih. Soglasje iz prejšnje povedi se zahteva posebej za vsako vrsto osebnih podatkov.

2. Podano soglasje je upoštevna informacija v smislu člena 3.1.

4 — Staatsblad 2004, št. 203, v nadaljevanju: Bude.

3. Ponudnik javnih telefonskih storitev, ki zaprosi tudi za soglasje za vpis v drug telefonski imenik, ki ni standarden telefonski imenik, ali v datoteko s podatki o naročniku, ki se ne uporablja izključno za standardno imeniško storitev o naročnikih, zagotovi, da način, kako se zaprosi za soglasje iz odstavka 1, in oblika, v kateri se zaprosi, ustrezata vsaj načinu, kako se zaprosi za prvotno soglasje iz tega odstavka, in obliki, v kateri se zaprosi.“

III – **Analiza**

18. Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem Sodišče v bistvu sprašuje, ali člen 25(2) Direktive o univerzalnih storitvah, predvsem pa načelo prepovedi diskriminacije, na katero se sklicuje, nasprotujeta temu, da podjetje, ki mu je predložena zahteva za prepustitev osebnih podatkov njegovih naročnikov, po tem ko pridobi soglasja zadnjenavedenih, razlikuje glede na državo članico, v kateri se ponujajo imeniki in/ali imeniške storitve.

19. Drugače povedano, če zahtevo za prepustitev iz člena 25(2) Direktive o univerzalnih storitvah vloži izvajalec imeniških storitev in/ali telefonskih imenikov, ki storitve ponuja v drugi državi članici kot je tista, v kateri prebiva naročnik, ali je lahko izpolnitev te zahteve pogojena s pridobitvijo posebnega soglasja naročnika?

20. Za odgovor na to vprašanje je treba presojati ne le besedilo člena 25(2) Direktive o univerzalnih storitvah, temveč tudi besedilo člena 12(2) Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah.

21. Čeprav se predložitveno sodišče v vprašanju za predhodno odločanje ne sklicuje na zadnjenavedeno določbo, se je nanjo namreč nujno sklicevati, in sicer ne le zato, ker mu je treba zagotoviti koristen odgovor, temveč tudi ker se v skladu s členom 25(5) Direktive o univerzalnih storitvah odstavek 2 navedenega člena uporablja „ob upoštevanju zahtev zakonodaje Skupnosti o varstvu osebnih podatkov in varovanju zasebnosti ter zlasti člena 12 Direktive [o zasebnosti in elektronskih komunikacijah]“.

22. Prvič, naj spomnim, da morajo države članice v skladu s členom 25(2) Direktive o univerzalnih storitvah zagotoviti, da vsa podjetja, ki dodeljujejo telefonske številke naročnikom, izpolnijo vse primerne zahteve za prepustitev, in sicer pod pravičnimi, objektivnimi, stroškovno naravnanimi in nediskriminatornimi pogoji, podatkov za potrebe zagotavljanja imeniških storitev in telefonskih imenikov.

23. Treba je ugotoviti, da zakonodajalec Unije ne razlikuje glede na to, ali zahtevo za prepustitev vloži izvajalec s sedežem na nacionalnem ozemlju ali v drugi državi članici, saj morajo podjetja, ki dodeljujejo telefonske številke, izpolniti „*vse* primerne zahteve [za prepustitev]“.[5]

24. Poleg tega zakonodajalec izrecno pojasni, da morajo biti pogoji, pod katerimi je treba te zahteve izpolniti, „pravični“ in „nediskriminatorni“, kar nujno pomeni, da se obravnava ne more razlikovati glede na to, ali jo vloži nacionalni ali tuji izvajalec, razen seveda, če je to ustrezno upravičeno.

25. Drugič, napotiti je treba na besedilo člena 12 Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, ki se izrecno nanaša na pogoje in načine, kako je osebne podatke naročnikov, ki jih zbere podjetje, ki dodeljuje telefonske številke, mogoče sporočiti za objavo javnega imenika.

26. Sodišče je to določbo razložilo v sodbi z dne 5. maja 2011, Deutsche Telekom,[6] v tej razlagi pa je po mojem mnenju mogoče najti odgovor, ki ga je v obravnavani zadevi treba dati predložitvenemu sodišču.

5 — Besedilo v poševnem tisku je moj poudarek.

6 — C-543/09, EU:C:2011:279.

27. Sodišče je bilo v tej zadevi vprašano, v kolikšnem obsegu bi morala družba Deutsche Telekom, ki je zadolžena za univerzalno storitev v Nemčiji, pri vzpostavitvi javnega imenika posredovati podatke o naročnikih tretjim podjetjem – in sicer dvema konkurenčnima družbama na nemškem trgu imeniških storitev – GoYellow GmbH in Telix AG. Regulativni organ je družbi Deutsche Telekom v obravnavani zadevi naložil, da mora posredovati take informacije, vključno s podatki, za katere se je naročnik ali njegov ponudnik strinjal, da jih objavi le družba Deutsche Telekom.

28. Eno od vprašanj, ki so bila postavljena Sodišču, je bilo, ali bi bilo treba za tako posredovanje pridobiti novo soglasje naročnika.

29. Sodišče je na to vprašanje odgovorilo nikalno, saj je menilo, da podjetju, ki dodeljuje telefonske številke, ni treba pridobiti ponovnega ali posebnega soglasja naročnika, če se podatki zadnjenavedenega konkurenčnemu ponudniku telefonskega imenika posredujejo za objavo *podobnega* imenika. Sodišče je analizo torej utemeljilo na dejstvu, da se soglasje naročnika nanaša na namen objave osebnih podatkov, ne pa na identiteto ponudnika.

30. Njegovo razlogovanje je zanimivo za namene te analize.

31. Prvič, Sodišče je to ugotovitev utemeljilo z besedilom in namenom člena 12(2) Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah.[7] Po kontekstualni in sistematični razlagi te določbe je menilo, da se soglasje naročnikov ne nanaša posebej na identiteto ponudnika imenika, temveč *na namen objave podatkov v javnem imeniku*. Sodišče je tako zavrnilo razlago, da ima naročnik „pravico do izbire“ nekaterih ponudnikov imeniških storitev in/ali telefonskih imenikov.

32. Sodišče je v točkah 65 in 66 te sodbe presodilo:

„65. […] [Č]e je podjetje, ki je naročniku dodelilo telefonsko številko, tega naročnika obvestilo o možnosti posredovanja njegovih osebnih podatkov drugemu podjetju – kot je družba Deutsche Telekom – zaradi objave teh podatkov v javnem imeniku, in je ta privolil v objavo teh podatkov v takem imeniku, v obravnavanem primeru imeniku te družbe, potem za posredovanje teh podatkov podjetju, ki namerava izdati tiskani ali elektronski imenik oziroma namerava omogočiti dostop do teh imenikov prek imeniških storitev, ni potrebna ponovna privolitev naročnika, če se zagotovi, da se podatki lahko uporabljajo samo za namene, za katere so bili zbrani ob prvi objavi. *Privolitev, ki jo je na podlagi člena 12(2) Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah dal pravilno obveščen naročnik za objavo njegovih osebnih podatkov v javnem imeniku, se namreč nanaša na namen te objave in torej zajema vsako poznejšo obdelavo teh podatkov, ki jo opravijo druga podjetja, ki delujejo na trgu javno dostopnih imeniških storitev in imenikov, če je namen te obdelave podatkov enak.*[8]

66. Poleg tega, če je naročnik privolil v posredovanje njegovih osebnih podatkov nekemu podjetju zaradi njihove objave v javnem imeniku tega podjetja, potem s posredovanjem teh podatkov drugemu podjetju, ki namerava objaviti javni imenik, ne da bi ta naročnik še enkrat privolil v to, ne more biti kršeno samo bistvo pravice do varstva osebnih podatkov, kot je določena v členu 8 Listine [Evropske unije o temeljnih pravicah].“

33. Drugič, Sodišče se je sklicevalo na izredno jasno besedilo uvodne izjave 39 Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah.[9]

7 — Sodba z dne 5. maja 2011, Deutsche Telekom (C-543/09, EU:C:2011:279, točki 61 in 62).

8 — Besedilo v poševnem tisku je moj poudarek.

9 — Sodba z dne 5. maja 2011, Deutsche Telekom (C-543/09, EU:C:2011:279, točka 63).

34. Naj spomnim, da je zakonodajalec Unije v tej uvodni izjavi navedel:

„Obveznost obveščanja naročnikov o namenu(-ih) javnih imenikov, v katere so vključeni njihovi osebni podatki, mora biti naložena tistemu, ki zbira podatke za tako vključitev. Če se podatki lahko pošljejo tretji osebi ali več tretjim osebam, mora biti naročnik obveščen o tej možnosti in o prejemniku ali kategorijah mogočih prejemnikov. *Vsako pošiljanje bi moralo biti zavezano pogoju, da se podatki lahko uporabljajo samo za namene, za katere so bili zbrani*. Če oseba, ki je zbirala podatke pri naročniku, ali katera koli tretja oseba, ki so ji bili podatki poslani, želi *uporabljati podatke za dodatni namen, mora ponovno privolitev naročnika pridobiti bodisi prva oseba, ki je zbirala podatke, ali tretja oseba, ki so ji bili podatki poslani.*[10]

35. V točki 63 sodbe z dne 5. maja 2011, Deutsche Telekom (C-543/09, EU:C:2011:279) je Sodišče odločilo, da je posredovanje osebnih podatkov tretjim osebam dovoljeno pod „pogoj[em], da se podatki lahko uporabljajo samo za namene, za katere so bili zbrani“.

36. Tretjič, Sodišče je navedlo izjemo od tega načela, ki je posebej navedena v členu 12(3) Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah.

37. V skladu s to določbo lahko „[d]ržave članice […] zahtevajo, da se za kateri koli namen javnega imenika, razen za iskanje podatkov o osebah na podlagi njihovega imena in, kjer je potrebno, minimalnega števila drugih identifikatorjev, zahteva dodatna privolitev naročnikov“.

38. Po mnenju Sodišča se nova privolitev naročnika zahteva, „[č]e oseba, ki je zbirala podatke pri naročniku, ali katera koli tretja oseba, ki so ji bili podatki poslani, želi uporabljati podatke za dodatni namen“.[11]

39. Čeprav se je ta sodba Deutsche Telekom nanašala zgolj na nacionalni položaj, menim, da je treba rešitev Sodišča iz te sodbe po analogiji prenesti na čezmejni položaj, kakršen je v obravnavani zadevi.

40. Po mojem mnenju namreč ni posebnega razloga, na podlagi katerega bi bilo mogoče upravičiti različno obravnavanje glede na to, ali ima izvajalec sedež na nacionalnem ozemlju ali v drugi državi članici, če ta izvajalec zbere osebne podatke naročnikov za namene, ki so povsem enaki tistim, za katere so bili zbrani v zvezi z njihovo prvo objavo. Izvajalec ne glede na kraj sedeža v Uniji imenike in/ali imeniško storitev zagotavlja v regulativnem okviru, ki je v znatni meri usklajen, in s katerim je mogoče zagotoviti izpolnjevanje zahtev v zvezi z varstvom osebnih podatkov naročnikov, kot zelo jasno izhaja predvsem iz člena 25(5) Direktive o univerzalnih storitvah in člena 12 Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah.

41. Glede na neobstoj take upravičenosti, ki bi temeljila na varstvu osebnih podatkov naročnikov, bi tako različno obravnavanje povzročilo neposredno diskriminacijo na podlagi državljanstva med izvajalci, ki delujejo v enakem sektorju dejavnosti. Na ta način bi bilo hudo kršeno splošno načelo prava Unije,[12] prav tako pa bi bilo ovirano načelo svobode opravljanja storitev,[13] ki je zagotovljeno v členu 56 PDEU.[14]

10 — Besedilo v poševnem tisku je moj poudarek.

11 — Sodba z dne 5. maja 2011, Deutsche Telekom (C-543/09, EU:C:2011:279, točka 64).

12 — Načelo prepovedi diskriminacije je navedeno v členu 21(2) Listine o temeljnih pravicah, ki določa, da je na področju uporabe Pogodb prepovedana vsakršna diskriminacija na podlagi državljanstva.

13 — V nasprotju s trditvami družbe Vodafone ponujanje imenikov in/ali imeniških storitev očitno spada na področje uporabe določb Pogodbe, s katerimi se zagotavlja svoboda opravljanja storitev.

14 — Iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da člen 56 PDEU zahteva odpravo vsakršne diskriminacije ponudnika storitev zaradi njegovega državljanstva (sodba z dne 17. decembra 2015, X-Steuerberatungsgesellschaft, C-342/14, EU:C:2015:827, točka 48 in navedena sodna praksa).

42. Poleg tega se s tem zagotavlja, da se v celoti uresničijo cilji Direktive o univerzalnih storitvah. Zakonodajalec Unije v členu 25 navedene direktive ne prikriva ambicije, da se zagotovi imeniška storitev, ki ni več samo nacionalna, temveč resnično čezmejna, zato da se v skladu s členom 28(1)(b) navedene direktive zagotovi dostop vseh končnih uporabnikov do vseh številk, ki so dodeljene v Uniji.

43. Namreč, medtem ko mora člen 25(2) te direktive izvajalcem imeniških storitev omogočati dostop do osebnih podatkov tujih naročnikov, mora člen 25(4) navedene direktive končnim uporabnikom omogočati dostopanje do imeniških storitev v drugi državi članici. Obe določbi tako tvorita celoto, ki mora omogočiti zagotovitev dejanskega dostopa vseh končnih uporabnikov do vseh številk v Uniji.

44. Ob upoštevanju teh elementov sem torej prepričan, prvič, da različno obravnavanje zahteve, če jo vloži izvajalec s sedežem v drugi državi članici od tiste, v kateri prebiva naročnik, ni združljivo z besedilom člena 25(2) Direktive o univerzalnih storitvah in člena 12(2) Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah, kadar ta izvajalec zbira osebne podatke naročnikov za namene, ki so povsem enaki tistim, za katere so bili zbrani v zvezi z njihovo prvo objavo.

45. V teh okoliščinah podjetje, kot je družba Tele2, ki mu je bila predložena zahteva za prepustitev, torej od naročnika ne more zahtevati drugačnega in posebnega soglasja, prav tako pa tega soglasja ne more prilagajati – kot predlaga družba Vodafone – glede na različne države članice Unije.

46. Nasprotno, to podjetje se mora ob podpisu pogodbe o naročniškem razmerju v skladu z določbami člena 12(1) Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah v povezavi z uvodnima izjavama 38 in 39 navedene direktive, prepričati, da naročnik prejme jasne in natančne informacije o namenu in različnih vidikih obravnave njegovih osebnih podatkov ter predvsem o možnosti, da se dajo zadnjenavedeni na voljo ponudniku imenikov in/ali imeniških storitev, ki storitve opravlja v drugi državi članici od tiste, v kateri prebiva naročnik.

47. Drugič, zlasti ob upoštevanju razlage navedenih določb, ki jo je podalo Sodišče v sodbi z dne 5. maja 2011, Deutsche Telekom (C-543/09, EU:C:2011:279), je jasno, da je različno obravnavanje zahteve glede na to, ali jo vloži nacionalni ali tuji izvajalec, mogoče upravičiti, le če se zadevni podatki uporabijo za druge namene, kot na primer, kadar ta izvajalec ponuja storitev povratnega iskanja identitete na podlagi telefonske številke.

48. V obravnavani zadevi se na podlagi informacij s spletnega mesta EDA zdi, da izvajalec dejansko ponuja to storitev. V teh okoliščinah, ko se zadevni podatki dejansko uporabijo za namene, ki se razlikujejo od tistih, za katere so bili zbrani v zvezi s prvo objavo, lahko družba Tele2 po mojem mnenju zelo upravičeno zahteva posebno soglasje naročnikov za tako obravnavo njihovih podatkov.

49. Ob upoštevanju vseh teh preudarkov zato menim, da je treba člen 25(2) Direktive o univerzalnih storitvah in člen 12 Direktive o zasebnosti in elektronskih komunikacijah razlagati tako, da nasprotujeta temu, da podjetje, ki mu je predložena zahteva za prepustitev osebnih podatkov njegovih naročnikov, ko pridobi soglasje zadnjenavedenih, razlikuje glede na državo članico, v kateri se ponujajo imeniki in/ali imeniške storitve, če se ti podatki uporabijo za namene, ki so enaki tistim, za katere so bili zbrani v zvezi z njihovo prvo objavo.

50. To podjetje se mora ob podpisu pogodbe o naročniškem razmerju torej prepričati, da naročnik prejme jasne in natančne informacije o različnih vidikih obravnave njegovih podatkov, predvsem pa o prepustitvi teh podatkov z namenom objave v telefonskem imeniku ali uporabe od ponudnika imeniških storitev v drugi državi članici kot je tista, v kateri prebiva naročnik.

IV – **Predlog**

51. Ob upoštevanju navedenega Sodišču predlagam, naj na drugo vprašanje, ki ga je postavilo College van Beroep voor het bedrijfsleven (pritožbeno upravno sodišče za gospodarske zadeve, Nizozemska), odgovori:

Člen 25(2) Direktive 2002/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. marca 2002 o univerzalni storitvi in pravicah uporabnikov v zvezi z elektronskimi komunikacijskimi omrežji in storitvami (Direktiva o univerzalnih storitvah), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/136/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009, in člen 12 Direktive 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/136, je treba razlagati tako, da nasprotujeta temu, da podjetje, ki mu je predložena zahteva za prepustitev osebnih podatkov njegovih naročnikov, potem ko pridobi soglasje zadnjenavedenih, razlikuje glede na državo članico, v kateri se ponujajo imeniki in/ali imeniške storitve, če se ti podatki uporabijo za namene, ki so enaki tistim, za katere so bili zbrani v zvezi z njihovo prvo objavo.

To podjetje se mora ob podpisu pogodbe o naročniškem razmerju torej prepričati, da naročnik prejme jasne in natančne informacije o različnih vidikih obravnave njegovih podatkov in predvsem o prepustitvi teh podatkov z namenom objave v telefonskem imeniku ali uporabe od ponudnika imeniških storitev v drugi državi članici kot je tista, v kateri prebiva naročnik.